काठमाडौं जि.प्र.का.द.नं.२१२/२०६६/०६७ *किपुलिं पिदंगु नेपालभाषाया*

ज्वजलपा वा:पौ

JWOJALAPA WEEKLY

दँ ७ ल्या: १३ (पूर्णडक ११५) ने. सं. ११३७ कछलाश्व षष्ठी आइतवा: २०७३ कार्तिक २१ गते आइतवा: (Nov- 06, 2016) मू ८।– पृष्ठ ६

अन्तत: छठ नख: न्ह्य: नं मजुल संविधान संशोधनया नितिं मा:गु ज्या

ज्वजलपा वा:पौ /

नेपा:या राजनीतिइ छगू कथंया गथ: जुयाच्वंगु विषय धइगु संविधान संशोधनया खँ ख:। संविधान संशोधन याये नं मा:गु तर याये नं मफयाच्वंगु विषय ख: । प्रधानमन्त्री नापं माओवादी केन्द्रया अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल प्रचण्डं संविधान संशोधनया माध्यमं असन्तुष्ट आन्दोलनरत संघीय गठबन्धनया माग सम्वोधन यायेगु धयाच्वंगु जूसां नं उकियात मूर्त रुप बिइ फयाच्वंगु धा:सा मदुनि । उकिया मूल कारण धइगु म्हुतुं संविधान संशोधनया माध्यमं आदिवासी जनजाति, मधेसी नापं उत्पीडित समुदायया माग सम्वोधन यायेगु धका: जनताया न्ह्य:ने धायेगु अले प्रमुख प्रतिपक्ष दल एमालेया समर्थन कायेगु कुत: यानाच्वंगुलिं हे संविधान संशोधनया नितिं संसदय् मा:गु कथं प्रस्ताव यंके मफयाच्वंगु। आन्दोलनरत संघीय गठबन्धनलिसे सरकार गठन याये न्ह्य: कांग्रेसयात नं न्ह्य:ने तया सहमति यायेगु तर आ: वया प्रमुख प्रतिपक्ष दल एमालेया समर्थन मदयेकं मगा धका: एमालेलिसे वार्तायात अप्व: प्राथमिकता बियाच्वंगु अले आन्दोलनरत पक्षयात मा:गु कथंया प्राथमिकता बिया मच्वंगुलिं हे ख: धका: तकं संघीय गठबन्धनया नेतातय्सं धयादीगु दु ।

तराईवासीतय्गु त:जिगु नख: छठ पर्वया न्ह्य: हे संविधान संशोधनया नितिं मा:गु कथंया प्रस्ताव व्यवस्थापिका संसदय् यंकेगु धका: स्वयं प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल प्रचण्ड धयादीगु जूसां अन्तत: छठ नख: न्ह्य: संविधान संशोधन छु छु विषयसं यायेगु धइगु खँय् तकं सहमति यायेफुगु अवस्था मदु। आन्दोलनरत दलया नेतातय्सं पहिचानया अधारय् प्रदेश निर्माण यायेमा: धया वयाच्वंगु अले न्हापाया संविधान सभापाखें तयार या:गु भिंप्यंगु प्रदेश व आयोगपाखें तयार या:गु भिंछगू प्रदेशया अवधारणा कथं हे प्रदेशत निर्माण यायेगु नितिं तयार जुइमा: धयाच्वंगु अवस्था दुसा सत्तापक्ष माओवादी केन्द्र, सत्ता साझेदारी दल नेपाली कांग्रेसंनिसें प्रमुख प्रतिपक्ष दल एमालेया नेतात तकं ७ प्रदेशयात हे कायम यायेगु कथं छुं छुं सिमाना हिलेगु पक्षय् जक दु। उकिं मूलभूत रुपं थ्व इलय् संविधान संशोधनया सवालय् तराई लागाय् लानाच्वंगु प्रदेशया सीमाना उखेथुखे यायेगु बाहेक मेगु सवलाय् सत्तापक्ष व प्रतिपक्ष तयार जुइगु अवस्था खने मदु।

थुगु ल्याखं स्वइगु अवस्थाय् संविधान संशोधनया सवालय् मधेसवादी पार्टीतय्गु मागयात जक सम्वोधन यायेगु तर आदिवासी जनजातितय्गु मागयात सम्वोधन यायेगु पक्षय् सत्तापक्ष व प्रतिपक्ष मदु धका: स्वयं संघीय गठबन्धनया नेतातय्सं धायेगु यानाह:गु दु।

उकिं थ्व इलय् संविधान संशोधनया सवालय् नेपा:या राजनीतिइ गुलि बहस जुइमा:गु अले वार्ता जुइमा:गु ख: उगु कथं जुयाच्वंगु हे मदु धा:सां छुं पाइमखु।

हलिमय् गन गन न्यायेकल न्हूदँ ?

नेपाल संवतया न्हूदँ स्वनिगःया गां गार्मनिसें शहर शहरय् जक मखु देय्या थीथी जिल्लाय् तकं हनाच्वंगु दु । जिल्ला जिल्लाय् जक मखु विदेशय् तकं हनाच्वंगु दु । नेपाल संवत न्हूदँ ११३७ हलिंन्यंकं ३१ गूसिबें अप्व: देसय् त:जिक न्यायेकूगु दु । नेवा: गन गन देशय् थ्यन अन अन नेपाल संवतया न्हूदँ हनेगु ज्या जुयाच्वंगु दु। उकिं थुगुसी न्हूदँ हंगु थीथी ज्याझ्:यात कया धल:या रुपय् न्हयब्वयाच्वना।

१ नेपा: पासा पुच: अमेरिका - वासिङटन डिसी एरिया २ नेवा: अर्गनाइजेशन अफ अमेरिका - वासिङटन डिसी ३ नेवा: अमेरिकन दबू सिकागो - सिकागो ४ नेवा: नख: - न्यूयोर्क ५ न्यूयोर्क नेवा: गुथि - न्यूयोर्क ६ युनाइटेड नेवा: युएसए - टेक्सास ७ नेवा: अर्गनाइजेशन अफ न्यू इंग्ल्याण्ड ८ नेवा: अर्गनाइजेशन अफ अमेरिका, न्यू इंग्ल्याड च्याप्टर ९ नेवा: अर्गनाइजेशन अफ अमेरिका - सीट्ले च्याप्टर १० नेवा: अर्गनाइजेशन अफ अमेरिका - नर्थन क्यालिफोर्निया च्याप्टर ११ नेवा: अर्गनाइजेशन अफ अमेरिका - साउर्थन च्याप्टर १२ नेवा: अर्गनाइजेशन अफ अमेरिका - फ्लोरिडा च्याप्टर १३ नेवा: कम्युनिटी - पोर्टल्याण्ड, ओरेगान १४ अमेरिका नेपाल सोसाइटी एण्ड एम्बेसी अफ नेपाल - डिसी एरिया १५ नासो कम्युनिटी - बाल्टीमोर १६ नेवा: कल्चर सोसाइटी अफ अल्वर्टा - एडमोन्टन, क्यानाडा १७ क्यानाडियन नेवा: गुथि - ब्राम्पटन, क्यानाडा १८ पासा पुच: बेल्जियम - बेल्जियम १९ नेवा: पुच: - पोर्चुगल २० नेवा: पासा पुच: स्पेन - वार्सिलोना २१ नेवा: गुथि डेनमार्क - डेनमार्क २२ पासा पुच: गुथि - युनाइटेड किङ्गडम २३ गुथि अष्ट्रेलिया - अष्ट्रेलिया २४ नेवा: पुच: - कोरिया २५ वर्ल्ड नेवा: अर्गनाइजेशन - जापान च्याप्टर २६ नेवा: जागरण मञ्च - जापान २७ नेवा: समाज - हंगकंग २८ नेवा: पुच: - कतार २९ नेवा: पुच: - कुवेत ३० नेवा: पुच: - इजरायल ३१ नेवा: पुच: - नर्वे ३२ न्यूयोर्क शहरया एम्हर्सत

यलय् काति प्याखं क्यनेगु सुरु

तसकं पुलांगु कथं नालात:गु यलया काति प्याखं थुगुसी नं क्यनेज्या सुरु जूगु दु । यलया मंगलवजा: लागाय् च्वंगु काति दबुलिइ न्हिया न्हिथं उगु प्याखं क्यनेगु ज्या जुयाच्वंगु ख:। बहनी बहनी विहिवा:निसें उगु प्याखं क्यना वयाच्वंगु दु। थुगुसी काति प्याखँ थ:नि निसें १२ न्हू ल्हुइकिगु कार्तिक नाच व्यवस्थापन समिति जानकारी ब्यूगु दु थुगु प्याखँनय् नेवातय्गु थीथी जात-उपजातया सहभागिता दइगु खँ समितिया नाय: किरण मानन्धरं कनादिग दु। थुगु प्याखँ स्वयेगु नितिं स्वनिगःया थीथी थासं मनुत वयेगु या:। जुजु सिद्धिनरसिंह मल्लं ३७६ दँ न्हय: थुगु प्याखँ न्त्याकुगु ख:। छु दँ न्हय: निसें थीथी बाखँया आधारय् थथे कात्ति प्याखँ क्यनेगु या:गु ख:।

ज्वजलपा वाःपौ

सल्लाहकार
श्रीकृष्ण महर्जन
प्रकाशकः
नजरराम महर्जन
सम्पादक
श्रीकृष्ण तण्डुकार
ले-आउटः
ज्वजलपा डेस्कटप
संवाददाता
भरत महर्जन, निरजमान सिंह
थाकू
प्रिन्ट स्काई, यैं
ज्याकूः निखासी त्वाः किपू नपा-३
फोन ल्याः ४३३३००७, ९८४१४०१०७७
ई-मेल : jwojalapaweekly@gmail.com

सम्पादकिय

नेपाल संवत नाप सूर्यमासया सवाल

नेपाःया छगू जक राष्ट्रिय सम्वत नेपाल संवत धइगु तिथि नाप स्वापू दुगु धकाः थुइका वयाच्वंगु अवस्थाय् थुगुसीनिसें सूर्यमास नाप नं स्वापू दुगु खँ पिहां वःगु दु । विशेष याना अनुसन्धानकर्ता काशिनाथ टमोतं प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल प्रचण्डयात नापलानादीगु अवस्थाय् नेपाल संवत धइगु चन्द्रमास अर्थात तिथि व सूर्यमास अर्थात सूर्द्धःया आधारय् दिं ल्याखायेगु नाप नं स्वापू दुगु सम्वत खः धकाः धयादी धुनेवं प्रधानमन्त्री स्वयंपाखें उगु खँ पिहां वयेवं नेपाल संवतया सवालयात कया न्हूगु कथं बहस सुरु जूगु दु ।

नेपाल संवतयात गतेया अधारय् वा तारिखया आधारय् नं छ्यलेफइ धकाः खँ पिहां वःगुलिं तिथिया आधारय् जक नेपाल संवतयात नालेमाः धाईपिनिगु निति हाथ्या जुया बिउगु दु । नेपाल संवतयात सूर्यमासया आधारय् गते कथं प्रयोग यायेमाः धाइपिं नं नेवाःत मदुगु मखु । तर लिपांगु इलय् वया सूर्यमास अर्थात सूर्द्धःया आधारय् दिन ल्याः खायेगु खःसा अन्तर्राष्ट्रिय रुपं प्रचलनय् वयाच्वंगु तारिखयात छ्याय् नाला मकायेगु धकाः नं सः तयाहःगु दु । नेपाल संवत नं छ्यलेगु अले तारिखात कया वनेगु दक्ले अप्वः बांलाइ धकाः धायेगु याना हःगु दु ।

यदि बैज्ञानिकता व व्यवहारीकताया अधारय् हे नेपाल संवतयात छ्यला वनेगु खःसा साल नेपाल संवतया ल्याखं कायेगु अले महिना व दिं तारिख कथं वन धाःसा लिपा तक नं बांलाःगु ज्या जुइ धकाः धायेफइगु अवस्था दु । थुकियात विक्रम संवत हे छ्यलेमाः धाइपिन्सं धाःसा तसकं विरोध यायेफु । उकिं नेपाल संवतया न्हूदँ आन्दोलनय् क्रियाशिल जुयादीपिन्सं धाःसा संस्कृति संस्कार तिथिया आधारय् छ्यलेगु अले सरकारी ज्याखं धाःसा तारिखया अधार य् छ्यलेगु ज्या जुल धाःसा स्वीकार यायेफइ धकाः थःपिनिगु सः तया वनेमाःगु ई वःगु दु । मखुसा नेपाल संवत राष्ट्रिय सम्वत जूसां नं सरकारी ज्याखँय् छ्यले मखनीगु सम्वत जुयाच्वनीगु अवस्था दु । थुगु खँय् ध्यान तयेमाःगु आवश्यकता दु ।

नेपाःया तराईवासीतय्सं तराई लागाय् जक मखु येँया थीथी खुसि नापं पुखुली च्वना नं छठ पर्व तःजिक हनाच्वंगु दु ।

लोकमान राजनीतिक जालभ्केलया मोहरा

सानुराजा शाक्य

दकलय् न्हापांला लोकमानयात जक मखु लोकमानयात अख्तियारय् हःपिं नेतातय्त नं भी जनतां कारवाही यायेमाः । अले जक लोकमानयात याःगु कारवाही औचित्यपूर्ण जुइ । लोकमान उम्ह व्यक्ति खः गुम्हेसित जनआन्दोलन क्वत्यलेत थःगु पदीय दुरुपयोग यानाः यक्व जनताया ज्यान कायेगु आदेश बिउम्ह कथं छ्यानवीन आयोगया आरोपित प्रमुख अभियुक्तत मध्ये छम्ह खः । जनआन्दोलनयात दमन यायेत प्रमुख भूमिका म्हितूगुलिं कारवाहीया सिफारिश जूम्हेसित कांग्रेस, एमाले व माओवादीया शीर्ष नेतातसें कारवाही मखु पुरस्कार बियाः अख्तियारया प्रमुख दयेकूपिंन्त कारवाही गुकथं यायेगु थ्व सवालय् मिडियां छ्याय् वहस मयाःगु ?

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगया प्रमुख लोकमानयात वर्खास्त यायेत संसदय् महाअभियोग प्रस्ताव दर्ता जूगु दु । माओवादी केन्द्र व एमालेया संस्थागत निर्णयया लिधंसाय् उगु प्रस्ताव दर्ता जूगु खः । लोकमानयात कारवाही यायेमाः धकाः पटक पटक अनसन च्वंम्ह डाक्टर गोविन्द केसी व कांग्रेसया छुं ल्याय्म्ह सभासदतसें सः तयाच्वंगु खः । तर महाअभियोगया प्रस्ताव हयेगु पहल धाःसा माओवादी केन्द्र व एमालेया सभासद्तसें पार्टीया हे ग्रीन सिग्नलय् दर्ता यायेत सफल जुल । थ्व सवालय् कांग्रेस दुने एकमत जुइ मफयाच्वंगुलिं महाअभियोगया प्रस्तावय् मतदान जुइगु इलय् जक निर्णय यायेगु धकाः उकिया अधिकार कांग्रेस पार्टीया नायः शेरबहादुर यात भाला बियातःगु दु ।

अख्तियारया निति लोकमान उपयुक्त मनू मखु धइगुलिइ विवाद मदु । अख्यितारया प्रमुख जुया थःगु कार्यक्षेत्रं पिने वनाः नं यक्व ज्या याःगु प्रष्ट हे जू । अख्तियारं गुगु भूमिका म्हिता भ्रष्टाचार व अनियमितता नेपाःया राजनीतिक नेतृत्व व राज्यया कार्यकारी पदय् दुपिसं याःगु पदीय दुरुपयोगयात पनेत नं लोकमान असफल हे खः । कारवाहीया नामय् छुं क्वय्या तहया कर्मचारीयात बाहेक वयागु भासं धायेगु खःसा तःधिकपिं न्याः लायेगु लोकमानया भाषणय् जक सिमित जुल । तर लोकमानयात कारवाही याये हे माल, व ज्ञानेन्द्र जुजु जुयाच्वंगु इलय् जुजु ज्ञानेन्द्र स्वयां अप्वः जुइगु लोकमान छम्हेसित जक खलनायक दयेकेगु कथं एमालेया नेता व माओवादी केन्द्रया नेतात व नेपाःया मिडियाय् गुकथं बय्बय् यात व माक्व स्वयां नं अप्वः खः । सवाल लोकमानयात जक कारवाही कि लोकमानयात अख्तियारया प्रमुख दयेकेत राजनीतिक सहमति याःपिं कांग्रेसया तत्कालिन नायः मदुम्ह सुशील कोइराला, शेरबहादुर देउवा व रामचन्द्र पौडेल, एमालेया नायः खड्ग ओली, झलनाथ खनाल, माधव नेपाल अले माओवादी केन्द्रया वर्तमान प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल, बाबुराम भट्टराई, नारायणकाजी श्रेष्ठपिं छ्याय् कारवाहीया भागीदार मखु ? थ्व नेतातसें सहमतिया नामय् व हे लोकमान ठीक खः धकाः उबले जनतां स्वीकार यायेमाःगु थौं थःयात मयल धायेवं व लोकमान गलत खः वयात ककुतिना चिइकेमाल धकाः व हे नेतातसें धाःगु खँया लिउ लिउ वनाः खः धकाः स्वीकार छ्याय् यायेगु । दकलय् न्हापांला लोकमानयात जक मखु लोकमानयात अख्तियारय् हःपिं नेतातय्त नं झी जनतां कारवाही यायेमाः । अले जक लोकमानयात याःगु कारवाही औचित्यपूर्ण जुइ । लोकमान उम्ह व्यक्ति खः गुम्हेसित जनआन्दोलन क्वत्यलेत थःगु पदीय दुरुपयोग यानाः यक्व जनताया ज्यान कायेगु आदेश बिउम्ह कथं छ्यानवीन आयोगया आरोपित प्रमुख अभियुक्तत मध्ये छम्ह खः । जनआन्दोलनयात दमन यायेत प्रमुख भूमिका म्हितूगुलिं कारवाहीया सिफारिश जूम्हेसित कांग्रेस, एमाले व माओवादीया शीर्ष नेतातसें कारवाही मखु पुरस्कार बियाः अख्तियारया प्रमुख दयेकूपिंन्त कारवाही गुकथं यायेगु थ्व सवालय् मिडियां छ्याय् वहस मयाःगु ?

लोकमानं थःगु नियुक्ति धुंकाः आः अख्तियारं तःधिकपिं न्याः क्यंकेगु धाःसां राजनीतिक भ्रष्ट्राचारी नेतातय्त थीफूगु खनेमदु मात्र राजनीतिक नेतातय्त नं कारवाही यायेगु धकाः एमालेया छुं नेतातय् नां न्ह्यःने हयेगु अले माओवादी केन्द्रया नेतातय्त माओवादी सेनायात बिउगु ध्यबाय् जूगु भ्रष्ट्राचारया छ्यानवीन यायेगु धकाः ज्या स्वयां नं हल्लाया कारणं हे एमाले व माओवादी केन्द्रया नेतात लोकमानयात पदमुक्त यायेत प्रक्रियाय् वनेत वाध्य जूगु खः धइगुलिइ प्रष्ट जू । क्यान्टोनमेन्टय् माओवादी सेनायात तलब बिइत राज्यया बीसौं करोड दां माओवादीया नेताया नामय् व्यक्तिगत रुपं निकास जूगु खः । अले उगु ध्यबा अपारदर्शी रुपं क्यान्टोनमेन्टय् च्वंपिं मोओवादी सेनातय्त गुलि ध्यबा बिइमाःगु खः उलि मबिसे भ्रष्ट्राचार जुल धकाः उगु इलय् दकलय् सःतपिं एमालेया हे नेतात खः ।

अले थ्व भ्रष्ट्राचारय् माओवादी नेतातसें जनसेनायात वःगु ध्यबाः वाइसियल कार्यकर्तातय्त नं लहित खर्च जूगु धकाः उगु ध्यबाय् भ्रष्टाचार जूगु स्वीकार हे याःगु खः । छुं हे कथं लेखापरि क्षण व पारदर्शीता मदयेक इंगु ध्यबाय् भ्रष्टाचार मजू धकाः शंका यायेगु यक्व थाय् दु । अले माओवादी सरकार परिवर्तनया इलय् सांसद न्यायेमाल धकाः चाइनापाखें अवैध ध्यबाया निति माओवादी केन्द्रया छम्ह शीर्ष नेता कृष्णबहादुर महरा व छम्ह चाइनीज नेताया दथुइ फोन संवाद लिक जुया सार्वजनिक जूगु घटनाय् ध्यबाया निति खँ जूगु मखु धकाः स्वय्म माओवादी नेतातसें तकं अस्वीकार याये फूगु मदु । उकथं हे एमालेया छुं नेतातय्त भ्रष्टाचारया नामय् अभियोग दयेकूगु खँय् नं भ्रष्टाचार जूगु हे खः धइगु जनतां पत्या यानाच्वंगु दु ।

लोकमान ला छम्ह मोहरा जक खः । थ्व जालभ्केलय् सु हिरो जुइ, सु जिरो जुइ आः हे आंकलन याये अःपु मजू । लोकमान नापनापं दुईतिहाईया कारणं नेपाःया राजनीतिइ मेगु हे कथं न्ह्याः वनेफइगु संभावनाया लुखा नं चायेका बिउगु दु ।

"काले काले मिलेर खाउँ भाले धाःथें" छगू इलय् क्यान्टोनमेन्टय् जूगु भ्रष्टाचार यात उछाले याःम्ह एमाले व काण्डयात छानवीन यायेगु धकाः खँ हयेवं लोकमानयात कारवाही यायेगुलिइ छथाय् हे थ्यंक वयेगु अवस्था थ्यंगु धइगु मात्र लोकमानं याःगु छुं पदीय दुरुपयोगया कारणं जक पक्कां मखु । थुकी तःधंगु रहस्य दु ।

पक्का नं माओवादी नेता व एमालेया नेतातसें याःगु भ्रष्टाचारया मू तत्व लोकमानया ल्हातय् थ्यन तर लोकमान थुकीयात थःगु पद ल्यंकेगु चीपया रुपय् दुरुपयोग यायेत स्वल । अले थ्व हे मौका निगू धारया अवस्थाय थ्यनाच्वंपिं एमाले व माओवादी लोकमानयात कारवाही यायेत छथाय् थ्यनेत वाध्य जूगु खः ।

लोकमान प्रकरणय् हानं राजनीतिक दलतय् दथुइ दुनें दुनें थःथःगु हे वं वयात वं वयात बस्वायेगु रणनीति नं दु । लोकमान ला छम्ह मोहरा जक खः । थ्व जालभ्केलय् सु हिरो जुइ, सु जिरो जुइ आः हे आंकलन याये अःपु मजू । लोकमान नापनापं दुईतिहाईया कारणं नेपाःया राजनीतिइ मेगु हे कथं न्ह्याः वनेफइगु संभावनाया लुखा नं चायेका बिउगु दु ।

क्षेत्र नं.१०या सांसदपिं नेपालभाषा एकेडेमीइ

ज्ववलपा वाःपौ /

नेपालभाषा साहित्य, संस्कृति च्वन्त्याकेत जनस्तरं पलिस्था यानातःगु नेपालभाषा एकेडेमी वंगु विहिवाः कार्तिक १८ गते काठमाडौं जिल्ला क्षेत्र नं.१० या निर्वाचित सांसद राजेन्द्र कुमार के.सी. समानुपातिक सांसद श्याम श्रेष्ठ, समानुपातिक सांसद रुपा महर्जनपिं झायादीगु खः ।

उगु इलय् नेपालभाषा एकेडेमीया चान्सलर चित्तरन्जन नेपाली, भाइस चान्सलर यज्ञर त्न धाख्वाः, सदस्य सचिव मल्ल के सुन्दर, समाजसेवी लक्ष्मीदास मानन्धर, डा.पुष्पराज राजकर्णिकार, प्रा.डा. चन्द्रमान बज्राचार्य, नजरराम महर्जन दथुई नेपालभाषा एकेडेमीयात गुगुकथं बांलाक न्ह्याका यंकेफै धइगु बारे सहलह जूगु खः । सदस्य सचिव मल्ल के.सुन्दरं नेपालभाषा एकेडेमीया म्हसिइका व थौंतक याना वयाच्वंगु ज्याखँया बारे ध्वाथुइक न्ह्यब्वया दिल । सांसद श्याम श्रेष्ठं जनस्तरं यायेमाक्व ग्वाहालि याये धुंकूगु दु । आः ध्वयात सदांया म्वाकाःतयेगु निति सरकारीस्तरं नं ग्वाहालि यायेमाःगु बिचाः प्वंकादिसें थ्व खँय् थःपिन्सं फुगु ग्वाहालि यायेगु बचं बियादिल । सांसद राजेन्द्र कुमार के.सीं नेपालभाषा एकेडेमीया भौतिक पुर्वाधार विकासया निंतिं काठमाडौं जिल्ला १० नं क्षेत्रय प्यम्ह सांसदपिं दु । प्यम्हेसिया सहलह याना थःपिनिगु सांसद कोषं गुलि फु उलि ग्वाहालि यायेगु बचं बिया दिल । उकिया निंतिं नेपालभाषा एकेडेमीं प्रपोजल दयेके माल धयादिल ।

वयकःपिनिगु सौहार्दपूर्ण बचं न्यनाः याकनं हे प्रपोजल दयेका बिइगु बचं बियादिसें चान्सलर चित्तरंजन नेपालीं वयकःपिन्त सुभाय् बियादिल ।

सांसदपिन्सं नेपालभाषा एकेडेमीया लागा नं निरिक्षण यानादीगु खः ।

कोरियाय् म्हपुजा व न्हूदँ तःजिक हन

अनिता श्रेष्ठ

ने.सं. ११३७ न्हूदँया लसताय् नेवाः पुचः दक्षिण कोरियां ग्वसाः ग्वःगु मंकाः म्हपूजा व भितुंना कालबिल ज्याभ्वः तःजिक क्वचाल । आइतवाः कोरियाया राजधानी सिओलय् च्वंगु नेपाल हाउसय् भिंतुना कालबिल ज्याभ्वः यानाः ने.सं. ११३७ न्हूदँ तःजिक न्यायेकूगु खः ।

नेपाःया मौलिक संवत नेपाल संवत न्हूदँ भिंतुना कालबिल ज्याभ्वलय् कोरियाय् च्वंपिं नेवाः समुदा व नेपाली संघसंस्थाया प्रतिनिधिपिनिगु तःधंगु सहभागिता दुगु खः । ज्याभ्वलय् ग्वसाः खलः व नेवाःत नेवाः संस्कृति न्ह्यब्वइगु वसः पुनाः पाहाँपिन्त लसकुस यायेगु लिसें देउसी भैलो व हुलाप्याखं न्ह्यब्वःगु खःसा नेवाः भ्वय्या नं ग्वसाः ग्वःगु खः ।

कोरियाया निंतिं नेपाली दूतावासया कार्यवाहक राजदूत किरण शाक्यया मूपाहाँसुइ न्ह्याःगु उगु ज्याभ्वलय् विशेष पाहाँपिं एनआरएन आइसिसि दुजः विनोद कुँवर व केपी सिटौला, एनआरएन कोरिया नायः राजु क्षेत्री, आदिवासी जनजाति महासंघ कोरिया शाखा नायः चित्रबहादुर मोक्तान, वमेन फर वमेन नायः मल्लिका श्रेष्ठ थकाली झायादीगु खःसा थीथी संघसंस्थाया प्रतिनिधित्व यासें झायादीपिं पाहाँपिं नं ज्याभ्वलय् उपस्थित जुयादीगु खः ।

मूपाहाँ कार्यवाहक राजदूत शाक्यं ताःई न्ह्यःनिसें हनाः वयाच्वंगु नेपाःया मौलिक संवत नेपाल संवतया न्हूदँया लसताय् सकल नेपाःमिपिन्त भिंतुना देछासें न्हूदँया महत्व व प्रचलनया विषयस न्वःवानादीगु खः ।

अथेहे देस विदेशय् च्वनाः नं थःगु संस्कृति, परम्परा व नखः फुक्क जानाः थःथवय् सदभाव इनाः न्यायेकेदूगुलिं लसता प्वंकादिल ।

नेपाल संवतया इतिहास व प्रचनल विषयस डा. ओम सुवालं प्रोजेक्टरपाखें थःम्हं मुंकूगु नेवाः संस्कृतिया विषयस जानकारी बियादीगु खः । ज्याभ्वलय् उपस्थित सकल पाहाँपिन्सं नेपाल संवत ११११३७ व स्वन्ति नखःया लसताय् सकलसित भिंतुना बियादीगु खःसा नेपाल संवत पर म्परानिसें न्ह्यानाः वयाच्वंगु विशेष महत्व दूगु संवत खः व थुकिया इतिहास कुबियाच्वंगु महत्वं जाःगु मौलिक राष्ट्रिय संवत ध्याकुनय् लानाच्वंगु दुःखया खँ जूगु व थुज्वःगु देय्या नांपाखें हे नीस्वनातःगु मौलिक संवतयात छुं नं जातं स्वनिगलय् जक सीमित मयासे मुक्कं नेपाः राज्यं छ्यलाबुलाय् हयेमाःगुलि राज्यं विशेष ध्यान बिइमाःगु खँय् सकस्यां बः बियादीगु खः ।

नेवाः पुचः दक्षिण कोरियाया नायः कृष्ण मुस्यानया सभापतित्वय् न्ह्याःगु उगु ज्याभ्वलय् लसकुस न्वचू व सुभाय् न्वचू संस्थाया संरक्षक व ज्याभ्वः कजि रमेश श्रेष्ठं बियादीगु खःसा संस्थाया न्वकू राज देसारं ज्याभ्वः न्ह्याकादीगु खः । अथेहे संस्थापाखें शनिवाः सनिलय् दोड्देमुइ च्वंगु कुमारी भान्छा घरय् मंकाः म्हपूजा ज्याभ्वः नं याःगु खः ।

न्हूदँया लसताय किपुली चिनाखँ धेधेंबल्ला

ज्वजलपा वाःपौ

नेपाल संवतया न्हूदँ ११३७ यात लसकुसयासें किपुलिइ तःजिक चिनाखँ धेधेबल्ला कासा याःगु दु । न्हूदँया लसताय् नेपाल संवत् ११३७ या लसताय् ११३६ कौलागा चतुर्दशी सनिवाः किपूया बाघभैर व लागाया प्रजा दबुली प्याखँ दबूया किपूया ग्वसालय् नेपालभाषाया चिनाखँ धेधेंबल्ला कासा जुल ।

प्याखँ दबूया नायः गोपीलाल महर्जनया नायोसुई, मूपाहाँ नेपालभाषा केन्द्रीय विभागया प्रमुख प्रा.डा. चन्द्रमान बज्राचार्यं त्वारवालय मत च्याका उलेज्या याना दिल । मेपिं पाहाँपिं नेपालभाषा संकिपा समाजया नायः कलाकार सुरेन्द्र तुलाधर, लोककवि राजभाइ जकःमि, प्रयाग मान प्रधान, तुयुबहादुर महर्जन झायादीगु खः ।

नीम्ह मल्याक कवि व कवियित्रीपिन्सं ब्वःति काःगु उगु चिनाखँय् ललेन्द्र शाक्यया चिनाखँ न्हाप, पि.के. श्रेष्ठ ल्यू, मजनु महर्जन लियाल्यू, रुपा शाही हःपा व भरत महर्जन उत्कृष्ट वाचनया सिरपा त्याकेत ताःलाःगु खः । चिनाखँया लिसेलिसें उगु ज्याभ्वलय् थीथी संगीतकःमिपिं सुविन श्रेष्ठ, राजेश महर्जन किपू, नील शाक्य, राजेश महर्जन यल, मीना महर्जनपिन्सं म्ये न्यंकादीगु खः ।

ज्याभ्वलय् नेपालभाषा ख्यःयापिं थीथी व्यक्तित्वपिं नापं किपूया थीथी व्यक्तित्वपिं नं सहभागी जुयादीगु खः ।

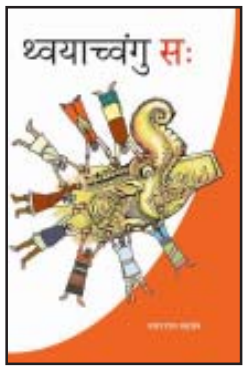
पिदंगु दु स्वंगू सफू

उपन्यास

थ्वया च्वंगु सः

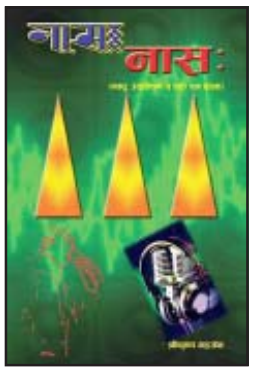
न्वचू, उद्घोषण व एफ एम संचालन कला

चिनाखँ मुना

नजरराम महर्जनया भिंछगूगु उपन्यास **'थ्वयाच्वंगु सः'**

मू निसः तका जक

श्रीकृष्ण महर्जनया न्यागूगु सफू **'नासः'**

मू न्यय् तका जक

नाति महर्जनया न्हापांगु सफू **'ईब्यःया चिनाखँ'**

मू सच्छि तका जक

थःगु प्रति सुरक्षित यानादिसँ न्हि स्वापू

४३३३००७, ९८४१४०१०७७

बाह्राः संस्कार व साइट

श्रीकृष्ण महर्जन

स्वनिगःया आदिवासी नेवाः समाज दुने थीथी कथंया संस्कार व संस्कृतित दु । नेवाः दुने नं विविधता दुगु संस्कार व संस्कृति दु । छगू हे प्रकृतिया संस्कार यात नं ब्यागलं ब्यागलं कथं नां बिया हनाच्वंगु अवस्था नं दु । वस्तावय् संस्कार धइगु मनू अर्थात व्यक्तियात सक्षम यायेगु नितिं याइगु चलन खः । छम्ह समाजया जिम्मेवार मनू जुया न्ह्याबलें छ्वयं धस्वाका म्वाना च्वनेगु नाप नापं जीवनय् वइगु न्ह्याथेजाःगु पंगःयात नं चीकाः वने फयेकेगु नितिं संस्कार याना वयाच्वंगु खः । उलि जक मखु संस्कारं उम्ह मनू गज्वःगु अवस्थाय् थ्यन धकाः तकं संकेत बियाच्वंगु दइ । गथे कि जँक्व संस्कार धइगु छगू कथं मनू हे द्यः जुल धइगु भाव पिब्वइगु कथंया संस्कार खः । अले मनू सिइ धुंकाः नं वयकःया गुण लुमंकाः न्ह्याः वनेगु नितिं याइगु संस्कार मृत्यु संस्कार खः । थीथी कथंया संस्कारत धायेबलय् मचा प्वाथय् दुगु इलय् धौबजि नकेगुनिसें मचा बुइ धुंकाः ब्यंकेगु, मचा जँक्व अर्थात जा नकेगु, इहि यायेगु कयतापूजा यायेगु (बरे छुकेगु), बाह्राः तयेगु, वंजला छ्वयेगु, बाह्राः तयेगु, इहिपाः यायेगु नाप नापं थीथी कथंया संस्कारत दु । नेवाः समाज दुने नं थज्वःगु कथंया संस्कार यात ब्यागलं ब्यागलं नां बिया हना वयाच्वंगु दुसा गनं याइगु संस्कारयात मेगु थासय् च्वंपिं नेवाःत मयाइगु नं चलन दु । थथे विविधता दुगु संस्कारत मध्ये छगू जक मंकाः संस्कार धइगु बाह्राः तयेगु संस्कार खः । बाह्राः तयेगु संस्कार यात गुलिं गुलिसिनं बाह्राः तयेगु मखुसे बाह्राः च्वनेगु धकाः नं धयाच्वंगु दु । थुगु कथं बाह्राः संस्कारया महत्वयात नं मनूतय्सं थीथी कथं थुइका वयाच्वंगु अवस्था दु ।

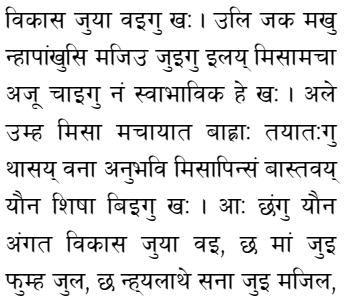
बाह्राःया अर्थ

नेवाः समाजय् दुने समान कथं अले मंकाः कथं हना वयाच्वंगु संस्कार धइगु बाह्राः खः । बाह्राः संस्कारयात न्ह्याथय् च्वंपिं नेवाःतय्सं जूसां बाह्राः हे धयाच्वंगु दु । मेगु नामं म्हसीकेगु यानाच्वंगु मदु । फुक्कसिनं फुक्कथासय् हे बाह्राः हे धायेगु याना वयाच्वंगु दु । बाह्राःयात न्हापा न्हापाया सफुतिइ बाल्हाः धकाः च्वयातःगु दु धाइ । बाल्हाः जुया हे लिपा बाह्राः जूगु खः धाइपिं नं मदुगु मखु । अथे हे गुलिं गुलिं संस्कृति सम्बन्धि अनुसन्धान यानाच्वंपिन्सं बास्तवय् बाराः जुया लिपा बाह्राः जूवंगु खः धाइपिं नं मदुगु मखु । छुं नं कथंया पंगः पनेगु नितिं बारं चिइगु याता बाराः धाइगु जुया मिसामस्तयत मखूगु नियतं पनेत चीइगु अर्थात नियमय् तयेगु जुया बाराः धाधां लिपा बाह्राः जूवंगु धाइ । अले गुलिं गुलिसिनं झिंनिन्हु तक तयेगु जुया बाह्र (१२) दिन तक तयेगु जुया हे बाह्राः धाःगु खः धाइपिं नं मदुगु मखु । न्ह्यागु जूसां नं आखिर बाह्राः धइगु नेवाः समाजया मिसा मस्तयत याइगु छगू महत्वपूर्णगु संस्कारया रुपय् कायेफु ।

बाह्राः छाय् तइ ?

मिसा मस्तयत बाह्राः तयेगु चलन नेवाः समाजय् दु । बाह्राः तये धुंकाः जक उम्ह मिसा मचा इहिपाः यायेत सक्षम जूम्ह कथं नाली । उकिं बाह्राः मतःम्ह मिसालिसे इहिपा यायेमजिउ धाइगु नं चलन दु । थनि प्यंगू दशकति न्ह्यः

तक बास्तवय् जब मिसा मस्त मजिउ जुइ अर्थात रजश्वला जुइ अबलेनिसें हे छेँया क्वथाय् तइगु चलन खः बाह्राः । अथे मजिउ जुउगु धइगु उम्ह मिसा मचा मां जुइत क्षमता दुम्ह जुल धकाः थुइकी । न्हापांखुसि मजिउ जुइबलय् उम्ह मिसा मचा तसकं ग्याइगु स्वाभाविक हे खः । थःगु यौन अंगं हि वइगु जुया ग्याइगु खः धकाः धायेछिं । तर थनि स्वंगू दशकति न्ह्यःनिसें धाःसा मिसा मस्त मजिउ जुइ न्ह्यः हे बाह्राः तयेगु यानाहःगु दु । मजिउ जुइ न्ह्यः हे मिसा मचा करिब १३ बर्ष थ्यने न्ह्यः हे बाह्राः तयेगु यानाहःगु खः । अथे बाह्राः तइगु ई धइगु छन्हु, खुन्हु वा झिंनिन्हु तक तयेगु यानाच्वंगु दु । सुं छम्ह बाह्राः तयातःगु दुसा अन घाये यंकेगु धकाः छन्हु वा खुन्हु तक तयेगु यानाच्वंगु दु ।

यौन शिक्षा बिइगु

जब मिसा मचाया यौन अंगं हि वइ अर्थात मजिउ जुइ अबलेनिसें वयागु शरिरय् यौन अंगत मेमेगु नं बांलाक्क विकास जुया वइगु खः । उलि जक मखु न्हापांखुसि मजिउ जुइगु इलय् मिसामचा अजू चाइगु नं स्वाभाविक हे खः । अले उम्ह मिसा मचायात बाह्राः तयातःगु थासय् वना अनुभवि मिसापिन्सं बास्तवय् यौन शिषा बिइगु खः । आः छंगु यौन अंगत विकास जुया वइ, छ मां जुइ फुम्ह जुल, छ न्ह्यलाथे सना जुइ मजिल, मिजंतय्सं मिखा तयेफु धइगु नापं थीथी कथंया शिक्षा बिइगु चलन दुगु खः । तर लिपांगु इलय् वया बाह्राः तयेगु धइगु मजिउ जुइ न्ह्यः हे तयेगु नापं छगू चलनयात जक पूरा यायेगु कथं याना भ्वय् नयेगु याना जक बाह्राः तयेगु यानाच्वंगु दु । उकिं याना यौन शिक्षा विइगुसिबें नं तयेमाःगु नामय् बाह्राः तयेगु अले भ्वय् नयेगु जक यानाच्वंगु अवस्था दु ।

बाह्राः संस्कारय् वःगु हिउपाः

थनि स्वंगू दशक न्ह्यःनिसें मजिउ जुइ न्ह्यः हे बाह्राः तयेगु यानाहःगु खःसा अथे हे अबलेनिसें हे विहारय् यंकाः अष्टशिल बिया नैतिक शिक्षा बिइगु नं यानाहःगु दु । विशेष याना अन्तरजातीय इहिपाः जूगुलिं बाह्राः तयेत समस्या जुया, बाह्राः तयेत थःगु छेँय् थाय् मदयानिसें बाह्राः तये धुंकाः भ्वय् नकेगु नितिं आर्थिक रुपं सक्षम मजुया साय्द अथे विहारय् यंकेगु याना वयाच्वंगु खयेमाः । विहारय् यंकाः मिसा मस्तयत अष्टशिल बिइगुयात ऋषिणी यायेगु धाइ । अले समाजय् ऋषिणी याःगुयात नं बाह्राः तःगु कथं नालाहःगु दु । अष्टशिल बिइगु धइगु प्राणि हिंसा मयायेगु, खुया मकायेगु, ब्रम्हचार्य शिक्षा पालना यायेगु, असत्य खँ मल्हायेगु, न्हिनय् १२ बजे लिपा ठोस खाना मनयेगु, मनोरंजन मयायेगु, यक्व सुविधानभोगी जुया मच्वनेगु धकाः शिक्षा बिइगु खः । लिपांगु इलय् वया अप्वः याना नेवाः समाज दुने मध्यमवर्गया मनूतय्सं थः म्हयाय् मस्तयत बाह्राः तयेगु मयासे विहारय् यंकाः ऋषिणी यायेगु याना वयाच्वंगु खने दु ।

बाह्राःया तयेगुया साइट

न्हापा न्हापा बाह्राः तयेगु नितिं साइट हे पिकयातःगु खःसा थुगुसीनिसें अज्वःगु कथंया साइट मन्त । नेपाल संस्कृति मन्त्रालय अन्तर्गतया नेपाल पञ्चाङ निर्णायक समितिपाखें पिथनीगु पञ्चाङ पात्रय् थुगुसीनिसें साइट बियातःगु मदु । २०६८ सालंनिसें ७० साल तकया पञ्चाङ पात्रय् धाःसा बाह्राःया साइत बियातःगु दु । बैशाख, जेठ, श्रावण, आश्विण, मंसीर, माघ व फागुन महिनाय् याना करिब झिंच्यान्हु तकया साइट बाह्राःया नितिं बियातःगु खः ।

अले ज्योतिष वा गुर्जुपिन्थाय् वना बाह्राः तयेगु साइट कया नेवाःतय्सं बाह्राः तयेगु याना वयाच्वंगु खः । बाह्राः तयेगु धइगु छगू प्राकृतिक नियम अर्थात मिसा मस्त मजिउ जुइगु नाप स्वापू दुगु जुया साइट बिइगु ज्या याये मजिउ धकाः सायद पञ्चाङ निर्णायक समितिं बाह्राःया साइट मबिउगु खयेमाः ।

साइट धइगु तिथि, नक्षत्र, बार, योग, करण, महिनायात स्वया भिंगु दिं ल्यया बिइगु ज्या खः । थुगुसीनिसें अथे बाह्राःया साइट पञ्चाङ पात्रय् मदये धुंकूगु जुया साइट स्वया मजिउ जुइ न्ह्यः हे बाह्राः तयेगु सोच दयेकाच्वंपिन्त थुकिं लिच्वः लाइगु स्वभाविक हे खः ।

न्ह्यागु जूसां आखिर वाह्राः संस्कार धइगु मिसा मचायात यौन शिक्षा बिइगु खः । अले नेवाःत पुर्खातय्सं न्हापांनिसें हे मिसा मस्तयत यौन शिक्षा बिइमाः धकाः थुइका गुगु कथं संस्कारया रुपय् नाला वयाच्वंगु धइगु छगू दुरदृष्टि कथं याना वयाच्वंगु खः । तर लिपांगु इलय् वया बाह्राः तयेगु धइगु अन्धविश्वासया रुपय् विकास जुया वनाच्वंगु दुसा थुकियात कया नेवाः समाजय् बांलाक्क थुइका वने फत धाःसा समाजया नितिं बांलाःगु हे ज्या जुइ धकाः धायेफइगु अवस्था दु ।

तपाईको टोलमा भएका घटना कीर्तिपुरको समाचार बनाउने हो भने तपाई एक कल फोन गर्नुस् हामी तपाईको टोलको समाचार कीर्तिपुरको समाचार बनाईदिनेछौं

कीर्तिपुरको चित्रण

कीर्तिपुर सन्देश

किपुलिं पिदनाच्वंगु कीर्तिपुर सन्देश वाःपौ व ज्वज्वलपाः वाःपौया ग्राहक जुइगु नितिं स्वापू तयादिसँ

कार्यालयः निखासी टोलः कीर्तिपुर नपा-३
फोन नं.: ४३३३००७, ९८४१४०१०७७

ज्वजलपा वाःपतिइ छिगू चिनाखँ/बाखं/हाइकू विज्ञापन व मेमेगु च्वसू पिथनेगु जूसा जिमित स्वापू तयादिसँ

सकलसिगु मंकाः सः

ज्वजलपा वाःपौ

ज्याकूः निखासी त्वाः किपू नपा-३ फोन ल्याः ४३३३००७,
९८०८६२६४२० ई-मेल : kirtipur_sandesh@live.com

अन्धविश्वासय् लिकुनाच्वंगु विज्ञान

मचा बुइबलय् सुलायाः तइ

पन्नारत्न महर्जन

नेवाः समाजय् थीथी कथं संस्कृतित दु अले थःथःगु कथंया धारणा दयेका वयाच्वंगु खने दु । संस्कृतिइ विविधता दुपिं नेवाः समाज दुने थथे याये मत्यः अथे याये मत्य धकाः थीथी कथंया अन्धविश्वास ल्यनाच्वंगु दु । अज्वःगु कथंया अन्धविश्वास दुने वास्तवय् विज्ञान सुलाच्वंगु दु धकाः पन्नारत्न महर्जनं क्यनादीगु दु । वय्कलं नेवाः समाज नाप स्वाका अन्धविश्वारय् लिकुनाच्वंगु विज्ञान नांगु सफू तकं च्वयादीगु खः । व हे सफूपाखें निरन्तर रुपं न्हयब्वया वयाच्वनागु खः – सं.

मिसापिनि जीवनय् दकलय् संवेदनशील अवस्था धयागु हे मचा बुइबलय् खः । थुबलय् छुं भचा जक उखें थुखें लात धायेवं लिपा थ्वया लिच्वः बांमलाक वयाच्वने यः । तसकं हाल धायेवं गल वइ, यक्व उखेथुखें न्या जुल धायेवं तुति स्याइगु ल्वय् जुइ, ह्वाल्ल फ्वाल्ल यानाः जुल धायेवं म्ह स्याना वयेयः धाइ । ख्वाउँक च्वन धायेवं थीथी कथंया ल्वचं दुःख बीयः धाइ । उकिं थ्व इलय् तसकं बिचाः पुरय् यायेमाः । मचा बुइबलय् सुलायाः तइगु मचा बूम्हसित हेपे यानाः अथवा मययाः तइगु मखु । थ्व छगू इमिगु जीवन सुरक्षाया लागि याइगु खः ।

न्हापा न्हापाया छैं आः थें सिमेन्ट, कंक्रीट आदि दयेकातःगु मखु । चा व आपां दयेकातइ । पौ नं आँय्पा, टायल, सु, छ्वालिं आदिं चिनातइ । बँय् चा व आपां क्वदाया तइ । थज्याःगु छैंया बँ यक्व ख्वाउँई । थितापाखे लाःगु छैं वा क्वथा जुल धायेवं अंगःनापं हे प्यानाच्वने यः । लुमुक व क्वाक्क तयेमाःगु इलय् थज्याःगु थासं बांलाःगु लिच्वः बीमखु ।

मचा बुइगु बखत धयागु मिस्तय् शरीरय् हिउपा वइगु बखत खः । थुबलय् इमिगु शरीर न्हूगु थें जुइ । क्यातुया च्वनी । नकतिनि बूम्ह मचा क्यातुइगु स्वभाविक हे जुल ।

थज्याःगु अवस्थाय् वातावरणय् छुं भचा जक गडबड जुल धायेवं इमिगु जिवय् लिपाथ्यंक असर लाई कथंया लिच्वः लायेफु ।

उबलय् आःथें थीथी विकसित साधन मदु । अस्पताल यंकाः मचा बुइकेगु चलन नं मदु, खाताय् तयेगु चलन नं मदु । आःथें थीथी कथंया क्वाःगु वस्तु आदि लायेगु नं मदु । थज्याःगु सकतां वस्तुया थाय् सुयात बियाःकगु खः । सु धयागु वातावरण क्वाका तयेगु क्षमता दुगु वस्तु खः । थुकिं प्याः, थचाः वा ख्वाउँयात थःपाखे छिरय् याये बीमखु । प्याः थचः वःथाया सुलायाः च्वन धायेवं प्याः थचाः वइ मखु । मचा बुइबलय् पिहाँ वइगु फोहर हुयाः ल्यनाच्वंगु दःसां थुकिं स्वसय् यानाः कयातइ । छुं कथंया दुर्गन्ध वयेके बीमखु । बरु सु लायेबलय् कर मेतय् याये थें छबःचा जक लाये मज्यू ।

बिचाः हायेका

जन्मः
वि.सं१९८६/१०/०३

मदुगु
२०७३/०७/०९

मदुम्ह बुलमाया महर्जन(भ्यापु)

ज्यापु महागुथि किपू नगरसमितिया दुजः नन्दलाल महर्जन (न्हूबजा)या मां **बुलमाया महर्जन(भ्यापु)** वंगु कार्तिक ९ गते ८७ दँय् मदुगुलिं मदुम्हेसिया सुखावती भुवनय् वास लायेमा धकाः कामना यासें दुःखंकःपिं सकल छेँजःपिन्सं मन चिइफयेमा धकाः बिचाः हायेका च्वना ।

ज्यापु महागुथि किपू नगर समिति

बिचाः हायेका

जन्मः
वि.सं.१९९०

मदुगु
२०७३/०७/१७

मदुम्ह लतंमाया महर्जन

ज्यापु महागुथि किपू नगरसमितिया केन्द्रिय पार्षद ज्ञानवहादुर महर्जन (याकःछें, पाँगा)या मां **लतंमाया महर्जन** वंगु कार्तिक १७ गते ८३ दँय् मदुगुलिं मदुम्हेसिया सुखावती भुवनय् वास लायेमा धकाः कामना यासें दुःखंकःपिं सकल छेँजःपिन्सं मन चिइफयेमा धकाः बिचाः हायेका च्वना ।

ज्यापु महागुथि किपू नगर समिति

साहित्य– चिनाखँ

शंखधरलिसे जि

(ललेन्द्र शाक्यया च्वसां पिज्वःगु थुगु चिनाखँ ने.सं. ११३६ कौलागा चतुर्दशी (२०७३ कार्तिक १३ गते) शनिवाः खिचापूजाया दिं किपूया १ वडा बाघभैरव प्रजा दबुलिइ प्याखं दबू किपूया ग्वसालय् जूगु 'न्हूदँ व शंखधर साख्वाः'या विषयस जूगु चिनाखँ धेंधेंबल्ला कासाय् न्हाप लाःगु चिनाखँ)

ललेन्द्र शाक्य, किपू-३

शंखधर !
सदियौंनिसें छन्त न्हुत्तु न्हुयाच्वंगु खं जिं
इसाःतिसाः यानाः छंगु लाफः पीत्यंगु नं खं जिं
गथे न्हुत्तु न्हुल छन्त, गथे लाफः पीत्यन छन्त
अथेहे, जितः न्यवः न्ह्याकाः, म्हुतुइ पत्तिं चिकाः
पुन्हिया जलय् खिमिलाय् कुनातःगु दु !
घालय् मल्ता(चि हाः याना कंझालय् थ्यनातःगु दु ॥

छं स्यू छंगु स्वतन्त्रताया नितिं सः तइम्ह खः जि
छंगु अधिकारया नितिं मूस्याः च्याकीम्ह खः जि
जि गुलि चिल्लाय् दना छंगु मुक्तिया नितिं
जि गुलि दनेत स्वया छंगु लँपु ज्वनेगु नितिं विवश !
न जिं थःगु सः पिज्वयेकेफु, नं जि गनं बः कयाः दने हे फु

शंखधर ! आसे म्हुतुया पत्ति खुइमानी, तुतां बः कयाः दनेमानी
छंगु लसताया नितिं थ्व झिंजादंगु ख्युंगु लकस हिलेमानी ॥
शंखधर ! छं थः सन्तति न्हूदँया सुसाकुसा यायेगु भाला जितः बिल
मयानागु नं मखु याना, तर जि याकःचा छु याये शंखधर ?
न्हूदँ नेपाःया गौरव धाधां हाला जि चिल्लाय् दनाः
खिइ भुजिं हालेथें जि, स्वइगुं मदु, द हे मदु च्यूताः ॥

शंखधर ! छन्त धाये ला मधायेला...! मखु धाये हे माः छन्त !
शंखधर, छं सन्तति न्हूदँयात प्यारालाइसिस ल्वचं कःगु दु
पलाः छिइगु इच्छा दुसां न्यासि जुइ मफये धुंकूगु दु
थःथितिपिं दु, अबुया ख्वाः स्वःवये थें
दँय् छक्वः वया न्हूदँयात तिप्यंक नसा(घासा नकाः वनी
विचरा प्यारालाइसिस जूम्ह न्हूदँयात !
नःगु पचे यायेमफया छेरापति ल्वचं नं कयाच्वंगु दु दँय्दसं
दच्छितक अचेत अवस्थाय् म्वानाच्वंम्ह न्हूदँयात
केवल छन्हु न्हूदँया बुदिं लुमंकाः भिंतुना ब्यू वइ
साःगुं मसाःगु छु छु नकी, बस् हाकनं दच्छितक व हे छेरापति
शंखधर ! सदियौंनिसें थथे हे न्ह्यानाच्वंगु दु न्हूदँया जीवन यात्रा ॥

शंखधर ! जिं बिन्ती याये, जिं इनाप याये
छं सन्तति न्हूदँयात छन्थाय् हे त्वःते हये
गबलेतक न्हूदँया ल्वय् लनीगु वासः थन दइमखु
गबलेतक न्हूदं न्हियान्हिथं न्यासि वनीगु लँपु लुइके फइमखु
गबलेतक छन्त, न्हूदँयात व जितः न्हुयातःगु पलाः चीकेफइमखु
अबलेतक न्हूदँयात छंगु हे मुलय् थ्यनाति शंखधर ॥

सुभाय् । जय् मांभाय्

खुला तक नेपालमण्डल दाफा महोत्सव

नेपालमण्डल टेलिभिजनया ग्वसालय् ललितपुर मलया प्रायोजनय् वंगु क्वःपुजाया दिनंनिसें नेपालमण्डल दाफा महोत्सव यलय् सुरु जूगु दु । किपू, नगां, पांगा, च्वबाहाः, सतुंगःनिसें नेवाःतय्गु गां गामं सहभागी जूगु उगु दाफा महोत्सवया भ्वलय् किपूया थांबाहाः त्वाः दाफा खलः व सागः त्वाः दाफा खलःपाखें थःथःपिनिगु प्रस्तूति याये धुकूगु दु ।

मुक्कं यना निसःगू दाफा खलःपाखें ब्वति काःगु थुगु महोत्वया उलेज्या र ाष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीं यानादीगु खः । शुक्रवाः व शनिवाः पतिकं न्हिनय् २ बजेनिसें ६ बजे तकया दुने मुक्कं याना प्यंगू प्यंगू दाफा खलःपाखें प्रस्तूत याना वयाच्वंगु दुसा आः थुगु दाफा महोत्सव खुला तक जुइ धकाः ग्वसाः खलकं धाःगु दु ।

पासा पुचः बेल्जियमं न्हूदँ व म्हपूजा न्यायेकल

गंगाबहादुर नेम्कूल

पासा पुचः बेल्जियमं नेपाल सम्वत ११३७ न्हूदँ व म्हपुजाया लसताय तःजिक कारया न्हूम्ह राजदूत लोकबहादुर थापा जुयादीगु खः ।

उगु न्हूदँ म्हपूजा ज्याभ्वलय् पासा पुचः बेल्जियमया नायः भीम जोशी, एन.आर.एन बेल्जियमया नायः गंगाधर गौतम, पासा पुचः बेल्जिमया संस्थापक नायः रबिन्द्र कुमार श्रेष्ठलिसें थीथी व्यक्तित्वपिन्सं नेपाःया मौलिक राष्ट्रिय संवत न्हूदँ ११३७ या लसताय् भिंतुना कालबिल यानाः म्हपूजा यानादीगु खः । न्हूदँया भिंतुना कालबिल लिसें तःजिक म्हपूजा हनेगु भ्वलय् सांगितिक ज्याभ्वः नं जूगु खः । उगु सांगितिक ज्याभ्वलय् नेपाःया लोकंह्वाःपिं संगीतकःमिपिं संजीप प्रधान व नलिना चित्रकारपिन्सं सांगितिक ब्वज्या यानादीगु खः ।

'तिकिभ्याः' वा:पौ पितब्वज्या

नेवाः मिडिया प्रा. लि. या ग्वसालय् नेपालभाषाया वा:पौ 'तिकिभ्याः'या न्हापांगु ल्याः पितब्वज्या ज्याभ्वः कार्तिक १३ गते शनिवाः उद्योगमन्त्री नविन्द्रराज जोशीया लिसें सांसद रामबीर मानन्धर पूर्व मन्त्री तिर्थराम डंगोल नेवाः देय् दबूया नायः नरेश ताम्राकार पत्रकार पुष्कर माथेमा, नरेश बीर शाक्य, नेवाः पत्रकर राष्ट्रिय दबूया केन्द्रीय न्वकू नृपेन्द्र लाल श्रेष्ठ , नबिन जोशीया लिसें थीथी हनेबहः पिन्सं यानादिल । बुधवाः पतिकं पिदँनिगु थुगु वा:पौया सम्पादक रत्नकाजी महर्जन जुयादिगु दु । उगु ज्याभ्वलय् मूपाहाँ मन्त्री जोशीं कम्पनीया शेयर दुजः शरद कुमार डंगोलं मुनादीगु 'बखतवीर डंगोलया पुस्तेवारी' व चिनाखँ सफू 'निध्वः' नं पितब्वज्या यानादीगु खः । ज्याभ्वलय् ग्वसाः खलः नेवाः मिडिया प्रा.लि.या व्यवस्थापक विजय डंगोलं लसकुस न्वचू बियादीगु खः । ज्याभ्वः येंया खुसिबुइँ च्वंगु जस्मिन पार्टी प्यालेसय् जूगु खः ।

छिगू नं चिनाखँ, बाखंनिसें छुं नं कथंया च्वसू दुसा बियादिसँ जिमिसं ल्वःकंह्वाःगु ज्वजलपा वा:पतिइ पिकायेगु जुइ ।

ज्वजलपा वा:पौ

ज्याकू: निखासी त्वाः किपू नपा-३ फोन ल्याः ४३३३००७, ९८४१४०१०७७ ई-मेल : jwojalapaweekly@gmail.com